

02-40/1
03.01.2023

Статут
на Отворен задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд

Пречистен текст

2022

Содржина

1. Општи одредби	4
2. Име и седиште на задолжителниот пензиски фонд	4
3. Управување со Задолжителниот пензиски фонд	5
4. Членство во Задолжителниот пензиски фонд	5
4.1. Зачленување	5
4.2. Престанок на членство	6
4.3. Права на членовите	6
4.4. Право на премин	6
4.5. Начин на уплата на придонеси	7
5. Работење со сметките и проценка на средствата на Задолжителниот пензиски фонд	10
5.1. Индивидуална сметка	10
5.2. Проценка на средствата на Задолжителниот пензиски фонд	11
5.3. Принос на Задолжителниот пензиски фонд	11
6. Инвестирање на средствата на Задолжителниот пензиски фонд	11
6.1. Основни принципи	11
6.2. Ограничувања на инвестирањето	12
6.3. Инвестициона стратегија	12
6.4. Конфликт на интереси	13
7. Одговорност на Друштвото	13
8. Надоместоци и провизии	14
9. Сметководство на Задолжителниот пензиски фонд	15
10. Чувар на имот на Задолжителниот пензиски фонд	16
11. Внатрешен надзор на работењето на Друштвото	16
12. Известувања и информирање	17
13. Деловна тајна и заштита на лични податоци	18
14. Преодни и завршни одредби	Error! Bookmark not defined.

Хронологија на измени

Верзија	Датум	Опис
1.	2005	усвоен
2.	Март 2008	Измена и дополнување
3.	Август 2008	Измена и дополнување
4.	Март 2009	Измена и дополнување
5.	Декември 2009	Измена и дополнување
6.	Март 2010	Измена и дополнување
7.	Февруари 2011	Измена и дополнување
8.	Декември 2011	Измена
9.	Мај 2013	Измена и дополнување
10.	Август 2014	Измена и дополнување
11.	Декември 2014	Измена и дополнување
12.	Јуни 2016	Измена и дополнување

13.	Април 2018	Измена и дополнување
14	Февруари 2019	Измена и дополнување
15.	Декември 2022	Измена и дополнување

Согласно член 45 од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (Службен весник бр. 29/2002, 85/2003, 40/2004, 115/2005, 29/2007, 88/2008, 48/2009, 50/2010, 171/2010, 36/2011, 98/2012, 13/2013, 164/2013, 44/2014, 192/2015, 30/2016, 21/2018, 245/2018, 180/2019 и 103/2021) Надзорниот одбор на Друштвото донесе пречистен текст на:

Статут на Отворен задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд

1. Општи одредби

Член 1

Овој акт е основен акт на Отворениот задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд (во натамошниот текст: Задолжителен пензиски фонд).

Задолжителниот пензиски фонд претставува отворен инвестиционен фонд, кој се основа и работи согласно Законот за инвестициски фондови, доколку со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст: Законот), не е поинаку уредено.

Член 2

Задолжителниот пензиски фонд се основа со цел да се примаат придонесите на осигурениците согласно Законот, истите да се вложуваат во финансиски инструменти, да се врши распределба на акумулираната добивка и да се вршат исплати на програмирани повлекувања согласно Закон.

Член 3

Со одредбите на овој Статут се уредува работењето на Задолжителниот пензиски фонд, правната положба на членовите и пензионираниите членови на Задолжителниот пензиски фонд, и користење на правата што им припаѓаат на членовите и на пензионираниите членови на Задолжителниот пензиски фонд, начинот на прибирање на придонесите од членовите согласно Законот, инвестирање на средствата, правните односи на Задолжителниот пензиски фонд со Друштвото, како и други прашања од интерес за остварување на целите на Задолжителниот пензиски фонд.

Член 4

Задолжителниот пензиски фонд претставува посебен имот без правен субјективитет, кој го сочинуваат придонесите и средствата на членовите, средствата на пензионираниите членови на Задолжителниот пензиски фонд и приносите од инвестираните придонеси и средства, намалени за надоместоците што се наплатуваат од Задолжителниот пензиски фонд.

Сопственици на Задолжителниот пензиски фонд се неговите членови и пензионирани членови и нивните поединечни сопственички права се определени од износот на средствата на нивните сметки.

Средствата на Задолжителниот пензиски фонд се целосно одвоени од средствата на Друштвото и не можат да бидат предмет на побарувања, ниту врз нив може да биде спроведено извршување од страна на, или од името на доверителите на Друштвото.

2. Име и седиште на задолжителниот пензиски фонд

Член 5

Назив на Задолжителниот пензиски фонд е: Отворен задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд.

Назив на Задолжителниот пензиски фонд на англиски јазик е: Sava Pension Fund, Open Mandatory Pension Fund.

Скратен назив на фондот е: Сава пензиски фонд.

Скратен назив на фондот на англиски јазик е: Sava Pension Fund.

Седиштето на Отворениот задолжителен пензиски фонд Сава пензиски фонд, се наоѓа во седиштето на Друштвото кое управува со Задолжителниот пензиски фонд, односно во Скопје, ул. Мајка Тереза бр.1, 1000 Скопје.

3. Управување со Задолжителниот пензиски фонд

Член 6

Со Задолжителниот пензиски фонд управува Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови Сава пензиско друштво а.д. Скопје (во понатамошниот текст: Друштво).

Седиштето на Друштвото е во Скопје, ул. Мајка Тереза бр.1, 1000 Скопје.

Друштвото го претставува и застапува Задолжителниот пензиски фонд пред трети лица.

Член 7

Единствен акционер на Друштвото е:

1. Позаваровалница Сава д.д., Љубљана, со матичен бр.5063825 и седиште на ул. Дунајска цеста бр. 56, 100 Љубљана, Република Словенија.

Член 8

Основната главнина на Друштвото изнесува 2.120.000,00 евра, во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Северна Македонија, на денот на уплатата и е поделена на 21.200 обични акции, со номинален износ од 100 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Северна Македонија, на денот на уплатата.

Акциите на Друштвото се во сопственост на единствениот акционер Позаваровалница Сава д.д., Љубљана, 21.200 обични акции, што претставува 100% од основната главнина.

4. Членство во Задолжителниот пензиски фонд

4.1. Зачленување

Член 9

Член на Задолжителниот пензиски фонд може да стане секое физичко лице кое ги исполнува условите пропишани со Законот.

Осигуреникот стекнува членство во Задолжителниот пензиски фонд со потпишување на договор за членство или со распоредување во Задолжителниот пензиски фонд, во случај кога осигуреникот кој е должен да стане член не потпишал договор за членство, во периодот за избор на задолжителен пензиски фонд.

Пензиониран член на Задолжителниот пензиски фонд е физичко лице кое остварило право на пензија од задолжително капитално финансирано пензиско осигурување преку програмирани повлекувања и има индивидуална сметка во Задолжителниот пензиски фонд од која врши повлекувања на средствата.

Член 10

Времено распределен осигуреник е осигуреник распределен во Задолжителниот пензиски фонд кај кој периодот на избор на пензиски фонд од 3 месеци од датумот на пристапување во

задолжителното пензиско и инвалидско осигурување согласно закон, се уште не истекол и истиот се уште не стекнал статус на член во Задолжителниот пензиски фонд, но неговите придонеси се чуваат на посебна сметка во Задолжителниот пензиски фонд.

4.2. Престанок на членство

Член 11

Членството во Задолжителниот пензиски фонд престанува:

- кога членот ќе го смени фондот, односно од датумот на пренос по исполнување на условите согласно Законот,
- кога членот ќе се стекне со право на пензија,
- во случај на смрт на членот,
- поништување на регистрација согласно Законот и
- други случаи на повлекување на средства согласно Законот.

4.3. Права на членовите

Член 12

Членот на Задолжителниот пензиски фонд ги има следните права:

- право на користење односно пренос на средствата од сметката на членот, согласно законските прописи;
- право на премин во друг Задолжителен пензиски фонд;
- право на вистинито и навремено известување и информирање;
- право на поплаки;
- други права загарантирани со Законот.

Член 13

Средствата од сметката на членот на Задолжителниот пензиски фонд се дел од неговиот личен имот. Правата на користење и на располагање со тие средства не можат да се остварат се до денот на неговото пензионирање, смрт или инвалидност согласно со Законот.

Одредбите од член 12 и 13 на овој Статут соодветно се применуваат и за пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд.

4.4. Право на премин

Член 14

Член може да премине и да стане член на задолжителен пензиски фонд управуван од друго друштво со потпишување на договор за премин со другото друштво, со потпишување изјава за согласност за премин и плаќање надоместок за премин доколку членот има обврска да плати надоместок. Во случај на преминување на членот од еден во друг пензиски фонд, средствата на тој член се пренесуваат од постојниот во идниот пензиски фонд на 15-ти во месецот. Членството во идниот пензиски фонд започнува од датумот на пренос на средствата на индивидуалната сметка на членот во идниот пензиски фонд.

Доколку бројот на денови од датумот кога членот се стекнал со статус на член во Задолжителниот пензиски фонд, до датумот на пренос на средствата на индивидуалната сметка на членот во идниот задолжителен пензиски фонд е помал или еднаков на 720 дена, за префрлување од Задолжителниот пензиски фонд во идниот задолжителен пензиски фонд, членот е должен да плати паричен надоместок за премин.

4.5. Начин на уплата на придонеси

Член 15

Уплатата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување се врши согласно Законот за придонеси од задолжителното социјално осигурување.

Член 16

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија ги пренесува придонесите на членовите на сметка на Задолжителниот пензиски фонд кај чуварот на имот, веднаш, а најдоцна во рок од 5 работни дена од приемот на придонесите.

Доколку Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија не ги пренесува придонесите на членовите на сметка на Задолжителниот пензиски фонд во наведениот рок поради недостиг на соодветни податоци, должен е во рок не подолг од 3 месеци од денот на приемот на придонесите да обезбеди соодветни податоци и да изврши пренесување на придонесите на сметка на членот на Задолжителниот пензиски фонд, во спротивно должен е да уплати надоместок за ненавремено пренесување на придонесите.

Доколку членот на Задолжителниот пензиски фонд престане да уплаќа придонеси во Задолжителниот пензиски фонд пред пензионирањето, тој продолжува да биде член на Задолжителниот пензиски фонд се до смртта или до неговото пензионирање и ги има истите права како и другите членови на Пензискиот фонд врз основа на Законот, вклучувајќи го и правото на преминување.

4.6 Исплата на пензија

Член 17

Кога член ќе стекне право на старосна пензија според Законот за пензиското и инвалидското осигурување, целиот износ на акумулираните средства на неговата сметка ќе се искористи, со право на личен избор на членот, за:

- а) купување на пензиски анuitет (доживотен непосреден анuitет) кој се исплаќа до крајот на животот од друштво за осигурување овластено за оваа цел или
- б) програмирани повлекувања обезбедени од друштвото кое управува со Задолжителниот пензиски фонд со кое членот ќе склучи договор за програмирани повлекувања или
- в) комбинација на опциите наведени во точките а) и б) од овој став.

Обезбедувањето на пензиски анuitети и програмирани повлекувања се вршат согласно со Законот за исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување.

Друштвото може да ги нуди следниве видови на програмирани повлекувања:

- а) доживотни програмирани повлекувања кои можат да бидат самостоен производ и
- б) привремени програмирани повлекувања кои можат да бидат само во комбинација со доживотен одложен анuitет од друштво за осигурување.

Корисникот на пензија може да ги замени доживотните програмирани повлекувања обезбедени од едно пензиско друштво со користење на преостанатите расположливи средства од индивидуалната сметка за купување доживотни програмирани повлекувања од друго пензиско друштво, купување доживотен анuitет од друштво за осигурување или со купување на привремени програмирани повлекувања комбинирани со доживотен одложен анuitет.

Корисникот на пензија кој одбрал привремени програмирани повлекувања во комбинација со доживотен одложен анuitет може во секој момент да ги замени привремените програмирани повлекувања обезбедени од едно пензиско друштво со користење на преостанатите расположливи средства од индивидуалната сметка за купување на привремени програмирани повлекувања од друго пензиско друштво за преостанатиот период.

Полисата за доживотен непосреден или одложен анuitет склучена со друштво за осигурување е нераскинлив договор.

Друштвото, програмираните повлекувања ќе ги исплатува месечно, не подоцна од 25-ти во месецот за претходниот месец, со пренос на средства на трансакциска сметка на пензионираниот член.

Висината на исплатата на програмираните повлекувања прв пат се пресметува на денот на остварување на правото на пензија, а потоа повторно се пресметува на секои 12 месеци. Исплатата на програмираните повлекувања се прекинува со искористувањето на средствата од индивидуалната сметка.

За вршење на пресметки на програмираните повлекувања, давање насоки за пресметки на програмираните повлекувања и проверка на истите, Друштвото назначува овластен актуар кој за својата работа е одговорен пред Управниот одбор. Актуарот врши проверка на ликвидноста на Задолжителниот пензиски фонд, како и други работи определени со Закон и подзаконски акти.

Корисник на пензија од прв столб може да одложи остварување пензија од втор столб најмногу до три години од денот на стекнувањето на правото на старосна пензија од прв столб. По истекот на овој период, треба да избере еден од пропишаните видови на исплата на пензија согласно со став (1) на овој член.

Доколку по истекот на три години корисникот на пензија од прв столб не избере еден од пропишаните видови на исплата на пензија, станува корисник на пензија од втор столб преку доживотни програмирани повлекувања од Задолжителниот пензиски фонд каде што тој има индивидуална сметка.

Член 17-а.

Кога член нема да стекне право на старосна пензија според Законот за пензиското и инвалидското осигурување, заради тоа што нема навршено најмалку 15 години пензиски стаж барањето за остварување право на пензија само од втор столб го поднесува до друштво кое управува со Задолжителниот пензиски фонд каде што тој е член.

Барањето за остварување право на пензија само од вториот столб се поднесува по пополнување на 65 години живот. Кон барањето членот приложува изјава заверена на нотар дека се откажува од правото на пензија од прв столб и правото на најнизок износ на пензија. Членот на Задолжителниот пензиски фонд може да избере меѓу:

- а) еднократна исплата на средствата од втор столб од неговата индивидуална сметка или
- б) остварување на пензија само од средствата од втор столб, доколку пензијата е поголема или еднаква на 40% од најнискиот износ на пензија на денот на остварувањето право на пензија од втор столб.

Член 17-б.

Кога член на Задолжителниот пензиски фонд ќе стекне право на инвалидска пензија, или во случај на смрт на член на Задолжителниот пензиски фонд чии членови на семејството имаат право на семејна пензија, согласно Законот за пензиското и инвалидското осигурување, се поднесува барање до Фондот на ПИОСМ во кој се доставува називот на пензиското друштво кое управува со пензискиот фонд во кој е индивидуалната сметка на членот.

Фондот на ПИОСМ до Друштвото доставува законски определени податоци и податок за износот на пензијата која би се исплатила од прв столб.

Друштвото ја пресметува семејната пензија преку програмирани повлекувања според следниве правила:

а) доколку има најмалку еден корисник кој семејната пензија ќе ја користи доживотно се пресметува поединечна доживотна пензија преку програмирани повлекувања за најмладиот корисник кој ќе ја користи пензијата доживотно. Доколку вака пресметаната семејна пензија е поголема или еднаква на пензијата определена од Фондот на ПИОСМ, тогаш носителот на правото на семејна пензија има право да избере дали:

1) средствата од индивидуалната сметка на членот ќе ги задржи и ќе се откаже од семејната пензија од прв столб, по што Друштвото започнува со исплата на програмирани повлекувања или

2) средствата од индивидуалната сметка на членот ќе се пренесат во Фондот на ПИОСМ по што Фондот на ПИОСМ започнува со исплата на семејна пензија и

б) доколку нема корисници кои семејната пензија ќе ја користат доживотно се пресметува поединечна привремена пензија преку програмирани повлекувања за најмладиот корисник кој ќе ја користи пензијата времено. Доколку вака пресметаната семејна пензија е поголема или еднаква на пензијата определена од Фондот на ПИОСМ, тогаш носителот на правото на семејна пензија има право да избере дали:

1) средствата од индивидуалната сметка на членот ќе ги задржи и ќе се откаже од семејната пензија од прв столб по што Друштвото започнува со исплата на програмирани повлекувања или

2) средствата од индивидуалната сметка на членот ќе се пренесат во Фондот на ПИОСМ по што Фондот на ПИОСМ започнува со исплата на семејна пензија.

Друштвото ја пресметува инвалидската пензија за членот како поединечна доживотна пензија преку програмирани повлекувања која доколку е поголема или еднаква на пензијата определена од Фондот на ПИОСМ, тогаш членот на Задолжителниот пензиски фонд има право да избере дали:

а) средствата од индивидуалната сметка ќе ги задржи и ќе се откаже од инвалидската пензија од прв столб по што пензиското друштво започнува со исплата на програмирани повлекувања или

б) средствата од индивидуалната сметка на членот ќе се пренесат во Фондот на ПИОСМ по што Фондот на ПИОСМ започнува со исплата на инвалидска пензија.

Доколку со пресметките од став (3) и (4) на овој член се утврди дека пензијата од втор столб е помала од износот на пензијата од прв столб, средствата на членот на пензискиот фонд се

пренесуваат во Фондот на ПИОСМ по што Фондот на ПИОСМ започнува со исплата на семејна, односно инвалидска пензија.

Член 18

Доколку починатиот член на Задолжителниот пензиски фонд нема членови на семејството кои имаат право на семејна пензија согласно со Законот за пензиското и инвалидското осигурување, средствата од сметката на тој член стануваат дел на оставинска маса на оставителот и со тие средства се постапува согласно со Законот за наследување.

Доколку пензиониран член почине, преостанатите средства се наследуваат согласно со законските одредби.

4.7 Право на поплаки

Член 19

Членовите и пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд доколку не се задоволни од работата на Друштвото, односно на некој од вработените или лицата ангажирани од Друштвото, можат да поднесуваат поплаки. Друштвото ќе ги разгледува и решава поплаките брзо и експедитивно по хронолошки ред на прием согласно актите на Друштвото.

Членовите и пензионираните членови своите поплаки, прашања и проблеми можат да ги упатат до Друштвото во писмена форма, електронска форма или усмено, но притоа треба да остават свои основни податоци, контакт и образложение на поплаката, со можни докази во прилог.

Приемот на поплаките, постапувањето и другите прашања во врска со поплаките Друштвото ги уредува со посебен акт.

Доколку при разгледувањето на поплаките Друштвото открие некакви нерегуларности за истите ќе ја извести Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во понатамошниот текст Агенцијата).

Член 20

Членовите, пензионираните членови или поранешните членови на Задолжителниот пензиски фонд можат да поднесат поплаки до Агенцијата против Друштвото, за дејствијата и активностите преземени од страна на Друштвото кои не се во согласност со Законот и со актите на Друштвото. Членовите и пензионираните членови може да поднесат поплака до Агенцијата и против други лица со кои Задолжителниот пензиски фонд и Друштвото имале деловни или договорни односи, во случај кога членот или пензионираниот член верува дека неговите интереси биле оштетени како резултат на кршење на Законот од тоа лице во поглед на деловните или договорните односи.

5. Работење со сметките и проценка на средствата на Задолжителниот пензиски фонд

Член 21

Друштвото, работи со индивидуалните сметки на членовите и пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд и врши проценка на средствата на Задолжителниот пензиски фонд согласно Законот и подзаконските акти донесени од Агенцијата.

5.1. Индивидуална сметка

Член 22

По исполнувањето на условите за валидност на договорот за членство, договорот за премин или договорот за програмирани повлекувања, Друштвото воспоставува индивидуална сметка. Придонесите, пренесените средства и сите приноси од нивното инвестирање се распоредуваат на индивидуална сметка.

Евиденцијата за индивидуалните сметки на Задолжителниот пензиски фонд ја води Друштвото. За евиденција на индивидуалните сметки се користат сметководствени единици. Сметководствената единица претставува пропорционален дел од вкупната нето вредност на Задолжителниот пензиски фонд.

Претворањето на придонесите во сметководствени единици се врши на претходно утврдени датуми (датуми на процена), врз основа на вредноста на сметководствената единица на тој датум, односно секој ден како што е определено со условите утврдени со Законот и подзаконските акти на Агенцијата.

Се до претворањето на придонесите во сметководствени единици, истите се чуваат на посебна сметка на Задолжителниот пензиски фонд.

5.2. Проценка на средствата на Задолжителниот пензиски фонд

Член 23

Проценка на вредноста на средствата на Задолжителниот пензиски фонд врши Друштвото, во согласност со Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови донесен од Агенцијата.

Друштвото на секој датум на процена ги пресметува вредноста на средствата, нето средствата, вредноста на сметководствената единица и бројот на издадени сметководствени единици на Задолжителниот пензискиот фонд.

Пресметките за вредноста на средствата, нето средствата, вредноста на сметководствената единица и бројот на сметководствените единици на Задолжителниот пензиски фонд ги потврдува чуварот на имот. По добивање на потврда од чуварот на имот, Друштвото ги доставува информациите до Агенцијата.

Информацијата за вредноста на средствата на Задолжителниот пензиски фонд, нето средствата, бројот на издадени сметководствени единици и вредноста на сметководствената единица се објавува на интернет страницата на Друштвото.

5.3. Принос на Задолжителниот пензиски фонд

Член 24

Друштвото врши пресметка на стапки на реален и номинален принос на Задолжителниот пензиски фонд согласно со Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови.

Стапките на реален и номинален принос се конвертираат во еквивалентни годишни стапки на принос и се изразуваат во проценти, со две децимални места.

Стапките на принос на Задолжителниот пензиски фонд се објавуваат на интернет страницата на Друштвото (www.sava-penzisko.mk).

6. Инвестирање на средствата на Задолжителниот пензиски фонд

6.1. Основни принципи

Член 25

Средствата на Задолжителниот пензиски фонд се инвестираат согласно одредбите на Законот и инвестиционата стратегија со цел остварување на соодветен долгорочен принос преку преземање на соодветно ниво на ризик единствено во полза на членовите и пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд. Друштвото преку диверзификација, финансиска анализа и активно управување со ризиците на кои се изложени средствата на Задолжителниот пензиски фонд го минимизира ризикот од загуби:

- кои настанале поради неплаќање на издавачот или другата договорна страна;
- кои произлегуваат од влијанието на домашните и странските финансиски пазари;
- во реалната вредност на средствата на Задолжителниот пензиски фонд поради инфлација и
- кои се последица од продажба на средствата на Задолжителниот пензиски фонд поради обезбедување на ликвидност на Задолжителниот пензиски фонд.

При управувањето и контролата на инвестирањето на средствата на Задолжителниот пензиски фонд членовите на Управниот и Надзорниот одбор, како и лицето одговорно за инвестициони одлуки применуваат степен на грижа, делотворност и вештини кои би ги применувал разумен човек при инвестирање на сопствените средства и својата обврска ја исполнуваат во согласност со нивната фидуцијарна должност. Членовите на Управниот и Надзорниот одбор обезбедуваат примена на истото и од страна на секој вработен и работно ангажиран во Друштвото.

6.2. Ограничувања на инвестирањето

Член 26

Ограничувањата во инвестирањето се дефинирани со Законот и се однесуваат на видовите вложувања, максималниот лимит во одреден инструмент, одреден издавач и ограничување на географската припадност.

Основните видови на инструменти и услови за инвестирање на средствата на Задолжителниот пензиски фонд се дефинирани со Законот и Правилникот за инвестирање на средствата на задолжителните пензиски фондови. Друштвото утврдува сопствени ограничувања, со цел оптимално да се прилагоди на условите и можностите на пазарот на капитал и финансиските пазари.

6.3. Инвестициона стратегија

Член 27

Инвестициона стратегија е основниот документ кој ја одредува политиката на вложување на средствата на Задолжителниот пензиски фонд и претставува план за долгорочна алокација на средствата во различни видови на финансиски инструменти со цел обезбедување соодветен долгорочен принос на Задолжителниот пензискиот фонд, земајќи ги во предвид целите, толеранцијата на ризикот и временскиот хоризонт, ликвидносните потреби, даночните аспекти и останатите околности кои произлегуваат од интересот на членовите на Задолжителниот пензиски фонд.

Во овие рамки Друштвото ги дефинира мисијата и целта на Задолжителниот пензиски фонд, стратешката алокација со која се очекува да се постигне целта, временскиот хоризонт, толеранцијата кон ризик, ликвидносните потреби, даночните аспекти, како и принципите за управување со ризиците поврзани со постигнување на планираниот принос, методите за мерење на инвестициониот ризик, процесите за управување со ризици кои ќе се применуваат, начинот на мерење и објавување на постигнатите резултати од инвестирањето на средствата на Задолжителниот пензиски фонд, како и останатите аспекти поврзани со управувањето со

средствата на Задолжителниот пензиски фонд. Дополнително, Стратегијата ги дефинира и одговорностите за сите инволвирани во нејзиното остварување.

Надзорниот одбор на Друштвото ја донесува Инвестициона стратегија на Задолжителниот пензиски фонд.

Друштвото изготвува документ за начинот на примена на инвестиционата стратегија на Задолжителниот пензиски фонд за следните 12 месеци, вклучувајќи го стратешкото инвестирање на секоја класа на средства, интерните ограничувања за инвестирање и изложеноста на ризиците.

Управниот одбор на Друштвото е одговорен за реализацијата на Инвестиционата стратегија. Управниот одбор има формирано консултативно стручно тело – Одбор за управување со инвестиции на фондовите, со основна функција да го следи инвестирањето и ризиците, како и резултатите од инвестирањето на средствата на Задолжителниот пензиски фонд да донесува заклучоци, предлози и насоки за инвестирање и управување со ризикот прилагодени на моменталните состојби и очекувањата за движењето на пазарите.

6.4. Конфликт на интереси

Член 28

Друштвото, акционерите, вработените на Друштвото, чуварот на имот, членови на Управниот и Надзорниот одбор на Друштвото се должни да ги чуваат строго доверливо и да преземаат мерки за спречување на злоупотреба на информациите добиени како резултат на службена положба во процесот на управување со средствата на Задолжителниот пензиски фонд, доколку таквите информации не биле јавно објавени на пазарот и можеле да влијаат на цените на котираните инструменти и не смеат непосредно или посредно да ги користат со цел стекнување корист за себе или за други.

Друштвото во работењето се придржува кон принципите на праведност, чесност, грижливост и транспарентност во управувањето со средствата на Задолжителниот пензиски фонд, со единствена намера остварување на интересите на членовите на Задолжителниот пензиски фонд. Друштвото постапува со внимание на уреден и совесен трговец, користејќи ги најдобрите вештини и искуства од деловните активности и соодветно на етичкиот кодекс и стандардите за професионално однесување.

Друштвото согласно Законот, подзаконски акти донесени од Агенцијата, Етичкиот кодекс и стандардите за професионално однесување презема мерки за спречување на злоупотреба на информации добиени како резултат на службената положба.

7. Одговорност на Друштвото

Член 29

Друштвото е одговорно пред членовите и пензионираниите членови на Задолжителниот пензиски фонд за штетите кои настанале како резултат на неизвршување, неправилно или несовесно извршување на задачите и обврските утврдени со Законот и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во врска со управувањето и претставувањето на Задолжителниот пензиски фонд, освен ако слабите и несоодветни резултати се должат на околности на кои Друштвото не можело да влијае и кои не можеле да бидат променети од страна на Друштвото и во случај на највисок степен на совесност.

Членовите на Управниот и Надзорниот одбор, одговорно лице за: инвестиционите одлуки, управување со ризици, внатрешна ревизија, индивидуални сметки, маркетинг, контрола на агенти и пресметка на програмирани повлекувања во Друштвото и орган на Друштвото имаат

фидуцијарна должност да работат единствено во корист на интересите на членовите и на пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд која ја спроведуваат со примена на високи стандарди на етика и интегритет, и без конфликт на интереси.

Член 30

Друштвото води целосна, точна и ажурна евиденција за индивидуалната сметка на секој член и на пензиониран член на Задолжителниот пензиски фонд, за неговите уплатени придонеси односно исплатени и пренесени средства, бројот на сметководствени единици на сметката и вредноста на сметката, како и други податоци утврдени со закон.

Друштвото ги архивира и чува согласно со законските прописи сите документи и други евиденции во врска со Задолжителниот пензиски фонд и членовите и пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд.

8. Надоместоци, провизии и оданочување

Член 31

Друштвото наплатува надоместоци од средствата на Задолжителниот пензиски фонд согласно Законот, на начин утврден со подзаконските акти што ги донесува Агенцијата.

Друштвото има право да наплати:

- надоместок од придонес на секој член како процент од секој уплатен придонес во Задолжителен пензиски фонд во висина од 1,9% , пред претворање на средствата во сметководствени единици;
- месечен надоместок од вредноста на нето средствата на Задолжителниот пензиски фонд во висина од 0,03%, а се пресметува на секој датум на процена на средствата и се наплатува на петтиот работен ден во месецот по процената и
- надоместок за премин кој го плаќа членот кој преминал од Задолжителниот пензиски фонд во друг задолжителен пензиски фонд и кој не може да биде повисок од износите наведени во табелата 1 на овој член, кои се определени врз основа на бројот на денови од датумот кога членот се стекнал со статус на член во постојниот задолжителен пензиски фонд до датумот на пренос на средствата на индивидуалната сметка на членот во идниот задолжителен пензиски фонд. По исклучок во случај на прво членство во задолжителниот пензиски фонд, бројот на денови се пресметува од првиот ден во месецот за кој членот стекнал право на придонес во задолжителниот пензиски фонд.

Надоместокот изнесува:

Табела 1

Број на денови на членство во Пензиски фонд	Надоместок за премин
Број на денови ≤ 720 денови	15 ЕУР
Број на денови > 720 денови	Не се наплаќа надоместок за премин

Износот даден во евра се пресметува во денарска противвредност по среден курс на НБРСМ на денот на уплатата.

Друштвото надоместоците ги наплатува во ист процент од сите членови на Задолжителниот пензиски фонд. Друштвото ги известува сите членови на Задолжителниот пензиски фонд за секој предлог за зголемување на процентот на надоместоците, најмалку 6 месеци пред нивното воведување.

Известувањето во писмена форма се доставува до секој член на Задолжителниот пензиски фонд и до Агенцијата и се објавува во најмалку еден дневен весник во Р. Северна Македонија, како и на интернет страницата на Друштвото.

Друштвото го наплатува надоместокот од став 2 алинеа 2 од корисниците на пензија со програмирани повлекувања.

Друштвото може да наплатува трансакциски трошоци за исплата на пензиите преку програмирани повлекувања.

Член 32

Трансакционите провизии во врска со трансакциите на стекнување или пренос на средствата на Задолжителниот пензиски фонд се плаќаат од средствата на Задолжителниот пензиски фонд.

Друштвото е должно да врши контрола на провизиите што се исплаќаат на правните лица кои вршат услуги со хартии од вредност од средствата на Задолжителниот пензиски фонд со кој управува Друштвото.

Месечниот надоместок што го наплаќа Агенцијата од Друштвото и надоместок за чуварот на имотот се на товар на Друштвото.

Член 32-а.

Оданочувањето се уредува согласно Законот за данокот на личен доход и другата законска регулатива која ја регулира оваа област.

9. Сметководство на Задолжителниот пензиски фонд

Член 33

Сметководството на Задолжителниот пензиски фонд се води во согласност со законските прописи во Република Северна Македонија и со меѓународните сметководствени стандарди, како и подзаконските акти што ги донесува Агенцијата.

Друштвото го организира и врши сметководството на Задолжителниот пензиски фонд во согласност со Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи за задолжителните и доброволните пензиски фондови и Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за задолжителните и доброволните пензиски фондови, кои ги донесува Агенцијата.

Член 34

Друштвото составува основни финансиски извештаи, дополнителни извештаи и белешки кон финансиските извештаи за Задолжителниот пензиски фонд на крајот на секој квартал и во рок од еден месец по завршување на периодот за кои се однесуваат извештаите ги доставува до Агенцијата.

Ревизија на годишните финансиски извештаи на Задолжителниот пензиски фонд врши овластена ревизорска куќа.

Друштвото ги објавува неревидираните основни финансиски извештаи на Задолжителниот пензиски фонд за првите три квартали и ревидираните основни и дополнителни финансиски извештаи во еден од најтиражните дневни весници кои се дистрибуираат на целата територија на Р. Северна Македонија. На интернет страницата на Друштвото се објавуваат кварталните неревидирани и годишните ревидирани основни и дополнителни финансиски извештаи.

10. Чувар на имот на Задолжителниот пензиски фонд

Член 35

Чувар на имотот на Задолжителниот пензиски фонд е НЛБ Банка АД Скопје.

Друштвото избира единствен чувар на имот, банка која има дозвола издадена од НБРСМ, на кого ја доверува одговорноста за чување на средствата на Задолжителниот пензиски фонд и сите инструменти во кои се вложуваат средства од Задолжителниот пензиски фонд.

Обврските преземени со Договорот за чување на имот потребно е чуварот на имот да ги врши во посебна организациона единица и одделно за секој пензиски фонд, одвоено од други комитенти и сопствените средства.

Чуварот на имот ги врши работите определени со Законот и тоа:

а) ги чува безбедно хартиите од вредност кои претставуваат средства на Задолжителниот пензиски фонд;

б) хартиите од вредност кои претставуваат средства на Задолжителниот пензиски фонд како електронски записи ги води на посебна сметка во Централниот депозитар за хартии од вредност;

в) ги чува документите за порамнување во врска со уплатата на парични средства на банкарската сметка на Задолжителниот пензиски фонд и исплатата на парични средства од банкарската сметка на Задолжителниот пензиски фонд;

г) работи како посредник за порамнување на трансакции со хартии од вредност врз основа на налози од Друштвото и ги собира и наплаќа приходите од дивиденди, камати и сите други приходи кои произлегуваат од вложувањата на средствата на Задолжителниот пензиски фонд;

д) осигурува дека договорите во врска со стекнување, инвестирање и пренесување на средствата на Задолжителниот пензиски фонд се во согласност со Законот, со Статутот на Задолжителниот пензиски фонд и со налозите кои произлегуваат од трансакциите на Друштвото и дека тие налози се во согласност со закон;

ѓ) соработува и врши надзор на субчуварот на имот;

е) пресметува и уплаќа даноци поврзани со инвестициите и доставува барање за поврат и ослободување од данок;

ж) известува за годишните собранија на акционерите од друштва и за правата поврзани со сопственоста и ги извршува налозите поврзани со остварување на правата од сопственост;

з) врши проверка на усогласеноста на портфолиото на задолжителниот пензиски фонд со инвестиционите ограничувања согласно со овој закон и подзаконските акти и

с) врши пресметка на нето средствата и на сметководствената единица на Задолжителниот пензиски фонд, ги проверува и потврдува пресметките кои ги извршило Друштвото и е одговорен за точноста на пресметките.

Имотот на Задолжителниот пензиски фонд кај чуварот на имот може да се користи единствено за спроведување на налозите за инвестирање добиени од Друштвото. Чуварот на имот е одговорен за настанатата штета доколку не ги почитува одредбите од Законот и други законски одредби како и Договорот.

11. Внатрешен надзор на работењето на Друштвото

Член 36

Надзорниот одбор на Друштвото врши надзор врз работата на Управниот одбор, врши увид и проверка на документите на Друштвото, дава одобрение за одредени работи на Управниот одбор, дава претходно одобрение на начелата на деловната политика на Друштвото, како и други обврски утврдени со Статутот на Друштвото и законските прописи.

Друштвото има посебна организациона единица за внатрешна ревизија која врши постојана контрола на законитоста на работењето на Друштвото и на Задолжителниот пензиски фонд, а за својата работа одговора пред Надзорниот одбор на Друштвото.

12. Известувања и информирање

Член 37

Друштвото е должно секоја тековна година, најдоцна до 31 март, да објави информативен проспект за Задолжителниот пензиски фонд со вистинити и точни податоци со состојба на 31 декември претходната година, во форма пропишана од страна на Агенцијата.

Член 38

Информативниот проспект за Задолжителниот пензиски фонд содржи целосни, точни и објективни податоци кои се однесуваат на Задолжителниот пензиски фонд и Друштвото, а кои се потребни потенцијалниот член да донесе одлука за зачленување во Задолжителниот пензиски фонд и потенцијалниот пензиониран член да склучи договор за програмирани повлекувања.

Друштвото информативниот проспект го објавува најмалку во еден од најтиражните дневни весници што се дистрибуираат на целата територија на Република Северна Македонија, како и на интернет страницата на Друштвото.

Член 39

Друштвото е должно, по барање на член или пензиониран член на Задолжителниот пензиски фонд да ги достави информативниот проспект и овој Статут и да му овозможи увид на секое лице кое ќе сака да склучи договор за членство или договор за програмирани повлекувања.

Член 40

Друштвото редовно, а најмалку еднаш годишно ги информира во писмена форма (Извештај за состојбата на индивидуална сметка) членовите и пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд за состојбата на средствата на нивните индивидуални сметки, за датумите на уплата на придонесите и на преносот на средствата за членот во текот на односниот период и за претворањето на придонесите и пренесените средства во сметководствени единици. Ова известување, по претходна согласност од членот и пензионираниот член наместо во писмена форма може да се доставува и во електронска форма.

По барање од член или пензиониран член, во секое време Друштвото, во рок од осум работни дена од приемот на таквото барање, ќе му достави известување за вредноста на средствата на неговата индивидуална сметка.

Најмалку еднаш годишно, Друштвото доставува податоци до секој член и пензиониран член на Задолжителниот пензиски фонд за вредноста и учеството на средствата на Задолжителниот пензиски фонд инвестирани во одделен вид на средства, вклучувајќи и податоци за издавачот на односната хартија од вредност. Обврска за давање податоци за издавачите на хартии од вредност се однесува на вложувања во хартии од вредност кои претставуваат најмалку 1% од вредноста на средства на Задолжителниот пензиски фонд. Ова известување, по претходна писмена согласност од членот и пензионираниот член наместо во писмена форма може да се доставува и во електронска форма.

Член 41

Друштвото составува финансиски извештаи и белешки кон финансиските извештаи за Друштвото на крајот на секој квартал и во рок од 30 дена од последниот ден на пресметковниот период ги доставува до Агенцијата заедно со Бруто билансот за пресметковниот период. Друштвото ги

објавува финансиските извештаи на Друштвото заедно со белешките на неговата интернет страница, на квартална основа.

Друштвото објавува извадок од Годишниот ревидиран финансиски извештај на Друштвото со мислење на овластениот ревизор на неговата интернет страница и во еден од најтиражните дневни весници кој се дистрибуира на целата територија на Република Северна Македонија.

Член 42

Друштвото во секоја канцеларија за прием на странки ќе постави огласна табла со кратки информации за главните податоци што се однесуваат на Задолжителниот пензиски фонд и Друштвото.

Информирањето на членовите и пензионираните членови, Друштвото ќе го врши преку маркетинг материјали, на својата интернет страница и преку други форми на комуникација.

13. Деловна тајна и заштита на лични податоци

Член 43

Под деловна тајна се сметаат податоците, информациите, документите и програмската опрема чие соопштување на неовластено лице, поради нивниот карактер и значење е спротивно на интересите на Задолжителниот пензиски фонд и Друштвото.

Сите податоци кои се однесуваат на членовите и пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд и нивните индивидуални сметки се деловна тајна.

Под деловна тајна покрај горенаведените се сметаат и податоците, информациите и исправите кои согласно законските и подзаконските прописи се прогласени за деловна и друг вид тајна.

Член 44

Деловната и друг вид на тајна се должни да ја чуваат сите акционери на Друштвото, членовите на Управниот и Надзорниот одбор на Друштвото, лицата со посебни права и одговорности, вработените на Друштвото, како и лицата ангажирани од страна на Друштвото и други лица на кои им е овозможен пристап во работењето на Друштвото.

Должноста за чување на деловна и друг вид на тајна трае и по истекот на мандатот и престанувањето на работниот однос, односно по истекот на периодот за кој лицето било ангажирано од страна на Друштвото.

Член 45

Повредата на деловната тајна ќе се смета за тешка повреда на работниот однос односно договорниот однос и ќе претставува доволна причина за прекин на работниот однос односно раскинување на договорниот однос.

Член 46

Со закон предвидената обврска на Друштвото, за давање на податоци и известување до Агенцијата и давањето на со закон предвидените податоци на други државни институции според процедура пропишана со закон, нема да се смета за кршење на одредбите за чување на деловна тајна.

Член 47

Друштвото одговорно ќе се грижи за базата на доверливи податоци за членовите и пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд.

Член 48

Друштвото обезбедува заштита на личните податоци на членовите и пензионираните членови на Задолжителниот пензиски фонд согласно Законот за заштита на личните податоци, со преземање на соодветни технички и организациони мерки заради заштита од недозволена и

незаконска обработка на личните податоци, случајно губење, уништување, промена или оштетување, откривање преку пренесување, употреба, објавување или на друг начин правење достапни, а со цел да се обезбеди приватност и тајност на податоците и да не дојде до евентуални неовластени користења на податоците од страна на трети лица.

14. Преодни и завршни одредби

Член 49

За се што не е предвидено со овој Статут, ќе се применуваат одредбите од прописите кои ја регулираат определената материја.

Автентично толкување на одредбите од овој Статут дава Надзорниот одбор.

За секоја измена или дополнување на Статутот на Задолжителниот пензиски фонд членовите на Задолжителниот пензиски фонд ќе бидат известени преку интернет страницата на Друштвото.

Измена и дополнување на Статутот на Отворен задолжителен пензискиот фонд Сава пензиски фонд, се врши со одлука на Надзорниот одбор.

Член 50

Овој Статут произведува правно дејство откако ќе добие согласност од Агенцијата за супервизија на капиталното финансирано пензиско осигурување.

Член 51

(член 19 од Одлука за измени и дополнување на Статут на Отворен задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд бр. 02-1065/3/1 од 24.06.2016 година)

Измените во член 15 и член 18-а ќе започнат да се применуваат по 30.07.2016 година.

Павел Гојкович
Претседател
Надзорен одбор

